ZAMAN
20 MAYIS 2006 CUMARTESİ SAYI: 180 ZAMAN'LA BİRLİKTE SATILIR ailem.zaman.com.tr

ailem

OKS ŞAMPİYONLARI ANLATIYOR
BAŞARININ ŞİFRESİ ÇALIŞMAK

İÇİNDEKİLER

ZAMAN ailem

20 MAYIS 2006 CUMARTESİ SAYI: 180

Feza Gazetecilik A.Ş. Adına İmtiyaz Sahibi	Ali Akbulut
Genel Yayın Müdürü	Ekrem Dumanlı
Yayın Danışmanı	Hamdullah Öztürk
Yayın Editörleri	Serhat Şeftali Mustafa Aydın Şemsinur B. Özdemir
Katkıda Bulunanlar	Ali Demirel Süleyman Sargın
Tasarım	Mehmet Şimşek
Kapak Fotoğrafı	Rıdvan Yavuz
Sorumlu Müdür ve Yayın Sahibinin Temsilcisi	Ali Odabaşı
Reklam Satış Yöneticisi	M.Süleyman Başaran s.basaran@zaman.com.tr 0 212 454 82 25
Yayın Türü	Yerel Süreli

Zaman Gazetesi 34194 Yenibosna/İstanbul
Tel: 0212 454 1 454 (pbx) www.zaman.com.tr
Baskı: Feza Gazetecilik AŞ Tesisleri

http://ailem.zaman.com.tr
Öneri ve teklifleriniz için: ailem@zaman.com.tr

Takım elbiseden çimen lekesi çıkar mı?

Hanımlar için en zor işlerden biri lekeleri çıkarmaktır. Çimen lekesi de zor çıkan lekelerden biridir. Üstelik leke pahalı bir giysinin üzerindeyse iş daha da zordur… Peki takım elbisesini bir yeşilliğin ortasında, tereddütsüz çıkarıp yaş toprağa ve çimenlere seren insanlar gördünüz mü?

***

Cami avlusu da dolmuş, gelenlere oturacak bir yer kalmamıştı. Gece yağan yağmurun ıslaklığıyla yumuşamış toprak ve yemyeşil bir çimenlik alan boştu sadece. Kimi çimenlere kağıt, kimi de ceketini çıkarıp seriyordu. Beyaz gömlek, kravat ve çimenlerin üzerine serilen ünlü markalardan oluşan takım elbiseler. Takım elbiseyi üreten o ünlü markalar, ürünlerinin bir çimene serilip üzerine oturulacağını bilselerdi ne yaparlardı dersiniz?

Ardı ardına gelenler, yere serecek bir şey bulamayınca, hemen üstündeki montu, ceketi çıkardı ve attı yere. Hepsi belki beş, belki de 10 dakika sürecek bir iş içindi. Yer yok, deyip geri dönebilir, vazgeçebilir, ya da ayakta bekleyebilirlerdi. Ama onlar bunu yapmadı. Çünkü her şey o beş dakikanın içinde bitiyordu. Ya onbinlere ortak olacak, minik de olsa bir hisse alacak, gelecek ikramdan bir parça tadacak, “Ben yok; yalnız O var” diyecek ve bir adım atılacaktı. Ya da bütün bunlardan mahrum kalınacaktı. Aslında bütün mesele bu değil miydi? Bunun için kravatlı olmanın, şık takım elbise giymenin ne önemi olabilirdi ki? Üstümüzdekileri veren de O'ydu, kul olmamızı isteyen de! İbadet mi, takım elbise mi denildiğinde ne demeliydik? Pantolonun çimen lekesi mi önemliydi, öğlen namazının sünneti mi? Herkesin tercihi farklı olabilir; ama vereni bilen, isteyeni bilir. İsteyeni bilen, ne istendiğini ve ne yapması gerektiğini de bilir. Kulluk ve ibadet, o an yapılması gerekiyorsa, yerde halı veya hasır olması gerekmez. Zaten böyle bir şart da yok. Temiz olması yetmez miydi?

***

Tarih 1 mayıs 2006. İstanbul'un birkaç meydanında 1 mayıs kutlamaları ve mitingler var. Fatih Camii'nde ise sessiz ve içten bir kalabalık. İnsanlar camiden avluya, avludan da dışarıya taşıyor. Üstelik günlerden pazartesi. En öndeki musalla taşında yatan bir insan var ki; bu kalabalığı da İstanbul'a toplayan ona yapılacak son görev zaten. Ömrü hizmetle geçmişti… Dua ve gayret hiç eksik olmamış elinden ve dilinden. Nereye gitse, çekip götürecek insanlar bulmuştu. Anlatmış, anlatmış, yaşamış ve yine anlatmıştı. Yaşar Tunagür hoca onbinlerin dualarıyla uğurlanırken, binlerce hatim de daha ebedi istirahatgâhına varmadan okunmaya başlanmıştı. Ne güzel bir bahtiyarlık. Avluda hüzünle bekleyen onbinlerden tek bir ses yok. Birkaç adım geri gidilecek, ama kimse incitilmeyecek, saf tutulacak itiş-kakış olmadan! Sadece “Şahit misiniz?” sorusuna gür bir “EVET” sesi. Allah'ım gönülden bir tek “evet”i bulamayanlara, hak etmeyenlere, haklarında “HAYIR!”ların ittifak ettiği insanlara ne demeli?

Çimen lekesi mi? Takım elbiseler temizlenir; ama gönüllere de sirayet eden lekeler zor çıkar.

İyi haftalar…

Serhat Şeftali | s.seftali@zaman.com.tr

BİR HADİS

مَنْ أَحَبَّ لِقَاءَ اللهِ أَحَبَّ اللهُ لِقَاءَهُ
وَمَنْ كَرِهَ لِقَاءَ اللهِ كَرِهَ اللهُ لِقَاءَهُ

Men ehabbe likâ-allahi ehabballahu likâehu ve men kerihe likâ-allahi kerihe-llahu likâehu

Kim Allah'a kavuşma arzusu içinde olursa Allah (azze ve celle) de -Zat-ı Ecell-i A'lâsına yakışır şekilde- ona kavuşmayı ister; kim de Allah'a vuslat özlemi içinde bulunmazsa Cenab-ı Allah da onunla karşılaşmayı istemez. (Buhari, rikâk, 41; Müslim, zikir)

Namazını hiç kaçırmamış

Osmanlı Devleti'ni uzun yıllar sulh ve sükûn içinde idare eden, böylece milletine uzunca bir barış dönemi yaşatan İkinci Bayezit âlim, şair ve dindâr bir padişahtı. Alimlere ve sanatkârlara büyük bir ilgi gösteren hükümdar bu özelliklerinden dolayı halk arasında "Bayezid-i Veli" diye anılıyordu. Beyazıt'ta bulunan ve kendi adıyla anılan meşhur cami ve külliyesi, bu kıymetli padişahın İstanbul'u süsleyen önemli âbidelerinden biriydi.

Camide ilk Cuma namazı kılınacağı zaman dikkat çekici bir gelişme oluyor. Bayezid-i Veli, mabedi dolduran kalabalığa yönelerek "ömründe ikindi namazının sünnetini hiç terk etmemiş bir kimse varsa imamlığı o yapsın!" diyor. Kimseden ses seda çıkmadığını görünce "Rabbimiz Teâlâ Hazretlerine hamdolsun ki hazarda ve seferde hiçbir sünneti terk etmedik!" diyerek mihraba geçiyor, kendisinin yaptırdığı bu muhteşem ve ruhaniyetli camide ilk Cuma namazını kıldırma bahtiyarlığına eriyor.

İşte bu mübarek mâbed böyle dini bir atmosfer içinde açılıyor.

Yavrucuğum

Abdullah b. Abbas (radıyallâhu anh) Hazretleri şöyle buyuruyor: Bir gün Efendimiz (sas)'le birlikte bir yolculuğa çıkmıştık. Bana: "Yavrucuğum, sana bazı nasihatlerde bulunayım." dedi ve şöyle buyurdu: "Allah'ın emirlerini gözet ki, Allah da seni koruyup gözetsin. Allah'ın rızasını her işte önde tut, Allah'ı önünde bulursun. Bir şey isteyeceksen Allah'tan iste. Yardım dileyeceksen Allah'tan dile! Ve şunu da iyi bil ki, bütün insanlar bir araya gelip sana fayda temin etmeye çalışsalar, ancak Allah'ın senin için takdir buyurduğu faydayı temin ederler. Yine bütün insanlar, sana zarar vermeye kalksalar, ancak Allah'ın senin hakkında takdir ettiği zararı verebilirler." (Tirmizi, Kıyamet 59)

Dünyayı terk ne demek?

Dört şey için dünyayı terk etmek gerekir:
1- Dünyanın lezzet ve zevkleri zehirli bala benzer. Lezzeti nisbetinde elemi ve sancısı vardır.
2- Dünyanın ömrü kısadır. Süratle yokluğa doğru gitmektedir. Ayrılma veya yok olma düşüncesinin verdiği elem, beraberlikten hasıl olan lezzeti acılaştırıyor.
3- İnsanı bekleyen ve insanın da süratle kendisine doğru yol aldığı kabir, dünyanın ziynetli eşyasını hediye olarak kabul etmez. Çünkü dünyada nefsin hoşuna giden şeylerin çoğu kabirde çirkin ve geçersizdir.
4- Peygamberler, sıddıklar, şehitler, Salihler ve hakiki dostların ekseriyeti kabir memleketine gitmişlerdir. Burada kalan bir ikisi de gitmek üzeredir. Öyle ise o dostların yanına gitmeye hazırlanmak gerekir. Ahirette o dostlarla beraber olmanın yolu ise, onların hâlleri ile hâllenmek, açtıkları yolda yürümek ve onlar gibi yaşamaktan geçer.

Her sabah hesabımıza 86 bin 400 saniye yatıyor

Her sabah hesabınıza 86.400 YTL yatıran bir banka düşünün. Gün boyu dilediğiniz kadar bu paradan harcamakta serbestsiniz. Harcamadığınız kısmı ise ertesi günkü hesabınıza devredilmeyip geri çekiliyor. Ertesi gün ise yine aynı miktar yeni para alacaksınız.

Böyle bir durumla karşılaşsanız ne yapardınız? Herhâlde bu paranın hepsini bir an önce harcamak için çareler arardınız. İhtiyacınız olan her şeyi almaya başlardınız. En kârlı seçenek olarak da bu parayı kalıcı bir yatırıma dönüştürerek getirisinden uzun vadeli olarak yararlanmayı düşünürdünüz.

Farkında mıyız bilmiyorum ama hayatımızın her gününde böyle bir durumla karşı karşıyayız. Her gün hesabımıza Zamanın Sahibi (c.c.) tarafından 86.400 saniye yatırılıyor. Bu zamanı kullanmazsak onu ebediyen kaybetme riski söz konusu.

O hâlde, elimizdeki sermayeyi boşa harcamak yerine onunla uzun vadeli yatırımlar yapmak, karşılığını da ahirette fazlasıyla almak en akıllıca tercih olsa gerek.

Safım belli olsun!

Rivayet odur ki, Nemrut İbrahim peygamberi (as) ateşe atacağı zaman herkesten ateşe odun taşımalarını istemiş. Bundan maksadı da Hazreti İbrahim'e düşman olanlarla O'na taraftar olanları tespit etmekmiş. Herkes olanca gücüyle ateşe odun taşırken, küçük bir karınca ağzına aldığı bir damla suyla yola koyulmuş. Karıncayı görenler, nereye gittiğini sorduklarında, "İbrahim'in ateşini söndürmeye gidiyorum." demiş. Etrafındakiler karıncaya alaycı gözlerle bakmışlar ve "Senin gücün o ateşe kadar yürümeye yetmez. Hem ateşe ulaşsan da alevleri gözleri bulan bu ateşi senin bir damla suyun mu söndürecek?" diye sormuşlar. Bahtiyar karınca hepimize ders olacak şu cevabı vermiş: "Bu suyun ateşi söndüremeyeceğini ben de biliyorum. Ama bir Allah dostuna yardım etmenin, böyle bir zamanda safını belli etmenin şerefi bana yetmez mi?"

En gerideki adam

O sabah acelem yoktu. Tramvaydan indim, yavaş adımlarla etrafı izleyerek yürümeye başladım. Bu esnada gözüme önümde yürüyen ve benimle birlikte tramvaydan inen üç kişi takıldı. En öndeki sanki arkasından biri kovalıyormuş gibi hızlı adımlarla yürüyordu. Arkasından gideni bir hayli geride bırakmıştı. Kendi kendime:

"Bu adam hayatta mutlaka başarılı olur." diye düşündüm.

Onun arkasından giden, sakin adımlarla ilerliyordu.

"Belki bu adam da hayatta bir şeyler başarabilir." diye mırıldandım.

En arkadan giden ise sanki nereye gideceğini bilmiyormuş gibi sallana sallana ve etrafı seyrederek yürüyordu. Onun içinse: "İşte!" dedim, "Hayatta hiçbir işe yaramayacak bir serseri!"

Derken aklıma bir şey geldi. Ben bu adamların her üçünün de gerisindeydim!

Evet, başkalarının hâli ile uğraşan kendi hâlini göremez. Başkalarının kusurunu araştırmak, insanı kendi kusurlarını görmekten alıkoyan çok çirkin bir hastalıktır.

FOTOĞRAF: AP

Salih Yusufoğlu
s.yusufoglu@zaman.com.tr

Mektup adresi: Ailem Dergisi
(Salih Yusufoğlu) Zaman Gazetesi
34194 Yenibosna/İstanbul

MUTLU BİR HAYAT...

Nurdan öğretmene borçluyum

Hayatımı değiştiren olayların cereyan ettiği sıralarda sekizinci sınıftaydım. Okulun bitmesine 2 ay gibi bir zaman kalmıştı ki babamı elim bir trafik kazasında kaybettik. Bu olaydan sonra da yaşamımda tatsız bir sürpriz bekliyordu beni. Babamın vefatından sonra dedem, "Kadın kısmı erkeği olmadan büyük şehirde barınamaz." deyip bizleri köye götürmeye karar verdi.

O gece annemle dedem konuşurken ben de kapının ardında onların kararlarının ne olacağını dinliyordum. Annem dedeme, "Baba, kızın okulunun bitmesine 2 ay kaldı, okulu bitirseydi de öyle dönseydik bari." demişti. Dedemin cevabı ise hâlâ kulaklarımda çınlar, "Bitirecek de ne olacak sanki, zaten buna gerek de yok. Okumayı biliyor ya ona yeter. Hem ben onun kısmetini köyde buldum bile, iyide başlık veriyorlar." Evet işte böyle demişti dedem. Dünyam başıma yıkılmıştı, ayakta duramadım, yığılıp kalmıştım oracığa. Sabaha kadar ağladım o gece. Sabah okula nasıl gitmiştim, derslere nasıl katılmıştım bilmiyordum. Beynimde sürekli 'bu durumdan nasıl kurtulabilirimin' planlarını yapıyor, çok olumsuz fikirlere bile beynimde yer veriyordum.

Bu fikirler beynimi esir almışken, matematik öğretmenim Nurdan hanım omuzuma dokunmuş, ve bana, "Neyin var Aysima kaçtır sesleniyorum duymuyorsun?" diyerek yanıma oturmuştu. Artık daha fazla kendimi tutamadım ve gözlerim yaşlı hıçkıra hıçkıra kendimi öğretmenimin kucağına bıraktım ve bütün olup biteni anlattım. Haksızlığa tahammülü olmayan Nurdan öğretmen ders bitiminde bize gitti. Annemle ne konuştular bilemiyorum; ama akşama annem dedeme köye dönmeyeceğini, çocuklarının istikbali söz konusu olduğunda herşeye göğüs gerebileceğini, hatta dede olarak kendisinin de buna katkıda bulunması gerektiğini söylüyordu.

İşte herşey bundan sonra değişti. Nurdan öğretmenimin çabaları sonucu annem bir işe girdi. Ben ve kardeşlerimin de eğitimle ilgili bütün harcamalarını karşılayacak düzenli burs ayarladı. Ta ki herbirimiz mesleklerimizi elde edinceye kadar. Ne olmam gerektiğine o an karar vermiştim. Öğretmen olacaktım. Ben de Nurdan öğretmenim gibi kız çocuklarının maddi çıkarlar uğruna feda edilmemesi, onların da her türlü hakka sahip birer birey olarak yetiştirilmesi için elimden geleni yapacaktım. Şu an sevdiğim mesleği yapıyorsam, mutlu mesut bir yuvaya sahipsem bunu Nurdan öğretmenime borçluyum. Kendisine müteşekkirim ve ona bir hayat borcum var.

Nurdan öğretmen şu an emekli; ama yine de topluma yeni Aysimalar kazandırmaya devam ediyor. **Aysima Eren, Rize**

FOTOĞRAF: ERSİN TEKKOL

Çocuğumu topluma Nihal öğretmen kazandırdı

Oğlum Mevlüt, 4 yaşındayken havale geçirmişti. Üç yıl boyunca doktor kontrolündeydi ve çok ağır ilaçlar kullandı. Çok yaramaz ele avuca sığmayan bir afacandı. Doktoru, oğlumun özel bir okulda okuması gerektiğini söyledi. Biz de diğer çocuklarla uyum sağlasın diye anasınıfına yazdırdık. Oğlumu almaya her gittiğimde ağlayarak geliyordu yanıma. Öğretmeni de beni görür görmez, "Al çocuğunu git, bir daha getirme." diyordu. Fazla dayanamadım ve çocuğumu aldım. Aradan bir yıl geçmiş ve okullar açılmıştı; ama biz oğlumuzu okula gönderip göndermeme konusunda karar verememiştik. Okullar açılalı 20 gün olmuştu, eşim daha fazla dayanamamış ve oğlumuzun okul ihtiyaclarını almıştı. Mevlüt'ü kaydettirmek için Ankara'da Sokullu Mehmet Paşa İlköğretim Okulu'na gittik. Müdür Bey'e çocuğun biraz yaramaz olduğunu söyleyip, çocukları seven bir öğretmenin sınıfına vermesini rica ettik. O gün bana bir yıl gibi gelmişti, öğretmeni ne zaman okuldan gönderecek ya da beni çağıracak diye bekledim. Çocuğum hiç eve gönderilmedi. Mevlüt'ü ikinci gün almaya gittiğimde öğretmeni Nihal Akpınar'la tanıştım. Bana hiçbir şey söylemedi, hiçbir olumsuzluktan bahsetmedi. Çocuğumun o gün arkadaşlarıyla uyumunu sağlamış, çocuğu gibi benimsemiş ve bağrına basmıştı. O yıl oğlum, okuma-yazma ile birlikte güzel ahlâklı olmayı, insanları sevmesini de öğrenmişti.

Beş yıl sonra ilkokulu bitirince, "Sizinle bir yere gideceğiz." demişti Nihal öğretmen. Çocuğun zeka testini yaptırmak için Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı Maltepe'de bir merkeze gittik. Test yapıldıktan sonra bir bey gelerek, "Nihal hocam sizi tebrik ediyorum. Bu çocuk 5 yıl önce bu merkeze getirilmiş ve 'okuma yazma öğrenemez' raporu verilmiş. Siz nasıl başardınız bu işi?" dedi. Nihal öğretmen bütün mütevazılığı ile, "Ben birşey yapmadım ki." diyerek başını önüne eğiyordu.

İnsanların çoğunun dışladığı bir çocuğu bağrına basan Nihal öğretmen zoru başarmış ve oğlumu topluma kazandırmıştı. Mevlüt şimdi, bir firmada depo sorumlusu olarak çalışıyor. Elleri öpülesi Nihal öğretmen sayesinde öğretmenliğin ne kadar zor ve güzel bir meslek olduğunu anladım. Allah senden razı olsun, hakkını helal et Nihal Hocam. **Müjgan Günay, Dikmen, Ankara**

Minik ergenler:

Egosantrik dönem

(3-6 yaş arası)

İnsanların hayatlarında belli dönemler vardır ve bu dönemlerin her biri insan içi yeni eğitim sezonunun başlangıcı gibidir. Her dönem birey için biraz daha olgunlaşma kapısıdır. İlk yetişkinlik dönemine kadar olan dönemlerde ailenin mesuliyetleri vardır. Özellikle iki dönem vardır ki, oldukça karmaşık ve çocuk için oldukça önem arz eden dönemlerdir. Egosantrik (benmerkezci) dönem (3-6) ve Ergenlik dönemi... (11- 20) Her iki dönem içinde hâkim duygu, ben duygusudur. Her iki dönemin de birbirine benzeyen çok fazla özelliği vardır. Ergenlik dönemi birçok ebeveynin korkulu rüyasıdır âdeta. Bu nedenle ebeveynler tedbirli olmak isterler ve bu dönemin hususiyetleri konusunda bilgi edinme çabaları vardır. Ve çabalarında da oldukça haklıdırlar, çünkü günümüz koşullarında ergenin zarar görmeden bu dönemi atlatması ve ailesi ile çatışmaların en asgari seviyede olabilmesi için hassas olunması gerekir. Ancak bu dönem kadar önem arz eden bir başka dönem de vardır ki; o da egosantrik dönem olan (3-6) yaş dönemidir. Egosantrik dönem çocuğunun ergene benzeyen hususiyetleri nedeni ile ben bu dönemi ilk ergenlik olarak tanımladım.

Egosantrik dönem ve ergenlik dönemi hangi bakımlardan birbirlerine benzerler:

- Her iki dönemde de hâkim duygu ben duygusu ve hâkim ifade ben ifadesidir. 3-6 yaş çocuğu henüz “benim evim”, “benim oyuncağım” derken ergen “benim düşüncem”, “benim fikrim” der.
- İnatçılık her iki dönemde de görülebilir.
- Farklı duyguları yaşama hâli, yani duyguda karmaşa her iki dönemde de görülebilir.

Ergenlik dönemi başlı başına kapsamlı ele alınması gereken bir konu olduğu için konuyu sonraki haftaya havale ediyor, şimdi sadece minik ergenleri konuşalım istiyorum.

İsteklerinin mutlaka yapılmasını ister

3-6 yaş dönemi ne kadar sağlıklı geçirilebilirse yaşamın diğer dönemleri de bu denli sağlıklı olur. İnsan yaşamının temeli niteliğinde olan bu dönemin başlıca özelliklerini şöyle sıralayabiliriz:

1. Çocuğun dünyayı ve bu dünya içinde kendini keşfettiği dönemdir
2. Bu dönemde çocuk tüm dünyanın merkezinde olduğunu ve dolayısıyla isteklerinin mutlaka gerçekleşmesi gerektiğini düşünür.
3. Soyut olanı düşünemez ve bu nedenle kendisine anlatılanların somutlaştırılması gerekir
4. Sahiplenme duygusu oluşmuştur.
5. Paylaşmayı reddedebilir.
6. En iyi öğrenme şekli modelleyerek öğrenmedir
7. Yoğun bir hayal gücü vardır.

Ebeveynler neler yapabilir?

Çocuk tüm hayatı boyunca öğreneceği bilgi ve davranışların büyük bir kısmını 3-6 yaş döneminde öğrenir. Temel niteliğinde olan bu dönem yeterince üzerinde durulmadan ve negatif davranışların kazanıldığı bir süreç hâlinde geçerse ilerleyen yaşam dönemlerinde kişilik binası zarar görme veya çökme tehdidiyle karşı karşıya kalır. Bu dönem ne kadar sağlıklı geçerse ergenlik dönemi de o denli pozitif geçer.

1. Nasıl bir çocuk istiyorsanız öyle ebeveyn olun

Çocuğunuzun sizi modellediğini unutmayın. Çocuğunuza kazandırmak istediğiniz davranışları evvela siz uyguluyor olmalısınız. Ya da çocuğunuzda görmek istemediğiniz davranışlar konusunda öncelikle siz hassas davranmalısınız. Çocuğunuzun bağırmamasını istiyorsanız bağırmamalı, yalan söylemesini istemiyorsanız, kesinlikle yalan söylememelisiniz. Veya kitap okuma alışkanlığının olması için onun yanında kitap okumalı, nezaketi öğrenmesi için ona nezaketli tavırlar sergilemelisiniz.

2. Çocuğun inadını tahrik etmeyin

Kendi "ben"ini keşfeden çocuk istekleri gerçekleşinceye kadar ısrar edebilir. Çocukla inatlaşmak kesinlikle yapılmaması gereken bir davranıştır. İnat anında çocuğun dikkatinin dağıtılması veya kendisine alternatifler sunularak birini seçmesi sağlanmalıdır.

3. Paylaşmayı öğrenmesi için zorlamayın

Bu dönem çocuğu olan ebeveynler çocuklarının bencil olacağı kaygısıyla, onlara paylaşmayı öğretmek isterler. Çocuğa elindekini ısrarla arkadaşı veya kardeşi ile paylaşması istenmemelidir. Çocuk istemeyerek paylaşırsa ve bunun sonucunda mutsuz olursa paylaşmayı sevmesi ve dahası öğrenmesi düşünülemez. Paylaşması için siz çocuğunuzla bir şeylerinizi paylaşın. Mesela ona şeker alıp hadi paylaşalım demek yerine, şekeri kendinize aldığınızı söyleyip siz onunla paylaşın.

4. Enerjisini boşaltmasına yardımcı olun

Bu dönemde çocuğun vücudunda yoğun enerji birikimleri vardır. Çocuk enerjisini rahatlıkla boşaltamaz ve kapalı bir alanda kalıp hareketleri sürekli engellenirse çocuk enerjisini boşaltamaz ve ebeveyne taşkınlık gibi görülen davranışları sergiler. Bu nedenle çocuğunuzu spora yönlendirebilirsiniz. Veya sık sık hareketlenebileceği zeminler oluşturmak, sık sık duş almasını sağlamak yapılabileceklerden bazılarıdır.

FOTOĞRAF: MEHMET DEMİRCİ

3-6 yaş çocuğu yuvaya ya da anaokuluna gönderilmeli mi?

3 yaşını dolduran çocuklar için çocuk yuvaları hem bir eğitim mekânı ve hem de eğlenip enerjilerini deşarj ettikleri sosyal ortamlardır. Özellikle 5-6 yaş çocukları için beş tam gün yuvaya gidiyor olmak çocuk için oldukça faydalıdır. Çocuğun daha küçük dönemlerde de yuva ortamı ile tanıştırılmasının herhangi bir sakıncası olmadığı gibi çocuğun farklı gelişim süreçlerine hizmet ettiği düşünülebileceğinden bu dönemlerde de okula gitmenin faydalı olduğu söylenebilir. Fakat 4 yaş ve altı çocukların bu yoğunlukta okulda bulunmalarına (beş tam gün) ve yoğunlaştırılmış bir eğitime tabi tutulmalarına gerek yoktur. 3 yaş altı çocuklar ise mecbur kalınmadığı takdirde yuva ortamına gönderilmemeli, ebeveyn veya birinci derece bir yakın tarafından ilgilenilmelidir Genel hatları ile çocuk yuvaları çocukların sosyal, devinimsel, zihinsel ve duygusal gelişimlerine katkı sağlar. Şöyle ki:

- Çocuk bir gruba dâhil olmayı ve bu grup içinde kendisin ifade etmeyi öğrenecektir.
- Akranları ile ve yetişkin gruplarından farklı birimlerle (öğretmen, idareci, personel, servis şoförü vs.) ilişki kurabilmeyi öğrenecek ve böylece iletişim becerileri artacaktır.
- Belli bir disipline dâhil olmayı ve kurallara uymayı öğrenecektir.
- Paylaşma, işbirliği, yardımlaşma gibi sosyal yetiler yine okul öncesi eğitim kurumlarında kazanılmış olur.
- Dil gelişimi hızlanır. Çocuğun telaffuz kabiliyeti güçlenir.
- Kurum içinde yapılan masa üstü faaliyetleri ile ince kas gelişimi, koşma, atlama, zıplama gibi hareketlerle kaba kas gelişimi desteklenmiş olur.
- Okulöncesi eğitimle zihinsel egzersiz yapan çocuğun düşünme becerileri artacaktır.

OKS (*) şampiyonları anlatıyor:

BAŞARININ ŞİFRESİ ÇALIŞMAK

Geçen yıl OKS 2.'si Doğan Yağız ve OKS 3.'sü Ömer Uludağ nasıl başarılı olduklarını anlattı.

(*) Ortaöğretim Kurumları Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sınavı

FOTOĞRAFLAR: RIDVAN YAVUZ

■ ŞEMSİNUR ÖZDEMİR

Son yıllarda öğrencilerin hangi lisede okuyacaklarını belirleyen Ortaöğretim Kurumları Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sınavı (OKS), en az üniversite sınavı kadar önem kazandı. Çünkü, iyi bir lise eğitimi üniversiteye giriş şansını da artırıyor. Geçen yıl yapılan OKS'ye katılan 768 bin 636 adayın 703 bin 533'ü, 160 baraj puanını aşarak okul tercihi yapmaya hak kazandı. Yerleştirme sonuçlarına göre, sınavı 192 bin 62 aday asil olarak kazandı, 39 bin 455 öğrenci ise mülakata girme hakkı elde etti. Bu sene 11 Haziran'da yapılacak sınav öncesinde 2005 yılında dereceye giren öğrencilerden Özel Fatih Fen Lisesi'ni tercih eden Doğan Yağız Küsmez, Ömer Uludağ ve aileleriyle görüştük. Sınava nasıl hazırlandıklarını, evdeki ortamlarını, ailelerin verdiği desteği ve sınavdan önceki son zamanları nasıl değerlendirdiklerini konuştuk.

Meral ve Yaşar Küsmez çiftinin iki oğlundan küçüğü olan Doğan Yağız 2005 yılı OKS'de 2. oldu. İstanbul Piri Mehmet Paşa İlköğretim Okulu'nda okuyan Doğan Yağız, sınava hazırlanırken evde çalışmanın yanı sıra üniversitede okuyan ağabeylerinden yardım almış ve dershaneye gitmiş. Daha ilkokula gitmeden bakıcısından okuma-yazmayı öğrenen Doğan Yağız, ilkokulda da her zaman programlı yaşama alışkanlığını edinmiş. Ders çalışma, kitap okuma, oyun oynama, uyuma, yemek yeme gibi günlük hayatında yaptığı her şeyi bir program dahilinde götüren Doğan Yağız, bu sayede 8 yılık eğitim boyunca hep başarılı olmuş. Programı aksadığı zaman kendisine dışarı çıkmama, camdan bile bakmama gibi cezalar vermiş üstelik.

Doğan Yağız, ilkokula başlayınca çalıştığı bankadan emekli olan anne Meral Hanım, oğluna hiçbir zaman ders çalışmasını söylemeye gerek duymadığını söylüyor. Doğan Yağız'ın üzerinde 5. sınıfa kadar okutan ilkokul öğretmeninin çok büyük emeği olduğunu vurgulayan Meral Hanım "Seher Hatipoğlu, çocuklara hem İngilizce öğretti hem de programlı yaşamayı ilke edindirdi. Bana sadece oğlumu çok sevmek ve etrafını toplamak düştü. Sınavdan önce sürekli moral verdik. 'Sen başarırsın, istersen yaparsın' dedik. Kazanamama korkusu hep vardır zaten. Korkarak başlar; ama çok güzel sonuçlar alır. İlköğretim boyunca karnesi hep 5'ti. Her zaman kazanma hırsı vardı. Kendi kendini motive ediyordu. Eğer çocuğun içinde yoksa aile ne kadar uğraşırsa uğraşsın bir şey olmuyor zaten." diyor.

Emekli bankacı olan Baba Yaşar Küsmez, Doğan Yağız'ın programını kesinlikle aksatmadığını şu örnekle anlatıyor: "Baba-oğul olarak çok yakın arkadaş gibiyiz. Bir dönem av merakım vardı. Alıştırmaya çalıştım. Programı aksadığı için katılmadı bana. Doğa sevgisi de ağır bastı. Bir kere maça götürdüm. Hem programını bozduğu hem de çok küfredilmesinden rahatsızlık duyduğu için bir daha istemedi. Eğitimiyle benden çok annesi ilgilendi. Belki benim karışmayışımın olumlu katkıları bile olmuştur. Biz lisede bile bu kadar idealist değildik. Ufkumuz bu kadar açık değildi. Üniversitede iyi bir yer kazanmak yeterli idi bizim için. Oğlum bu yaşında bilim adamı olmayı düşünebiliyor."

Baba Yaşar Küsmez, Oğlu Doğan'ın programını kesinlikle aksatmadığını söylüyor. Doğan, bu nedenle babasıyla ava ya da maça gitmemeyi tercih etmiş.

Günlük soru çözme hedefi vardı

Evinde kendi odası olan Doğan Yağız, kendisine ders çalıştıran üniversite öğrencisi çok sevdiği ağabeylerinin de başarısında büyük katkısı olduğunu söylüyor. Başaramama kaygısını her zaman taşıdığını; ama genelde rahat olduğunu belirten Doğan Yağız, sınav sürecini şöyle anlatıyor: "Önceleri doktor olmak istiyordum. Sonra asker olmak istedim. Kuleli Askerî Lisesi'nin sınavlarına girdim. Kazandım; ama gözlerim bozuk olduğu için alınmadım. OKS'de stres, sıkıntı yaşamadım. Kendime güveniyordum. Cevabı bilememekten ziyade hata yapma korkum daha çoktu. Çalışırken dereceye girmeyi hedeflemiyordum; ama sınavdan sonra bekliyordum."

Sınavdan önceki hafta sürekli deneme testi çözmenin yanında sinemaya gidip arkadaşlarıyla vakit geçirerek zihnini rahatlatmayı da ihmal etmeyen Doğan Yağız, önceleri günde 300 soru çözerken son dönemlerde 500 soru çözme hedefi koymuş önüne. Bu yüzden ailesinin veya ziyaret eden akrabalarının ara verdirme çabaları sonuçsuz kalmış. Günlük hedefine ulaşmadan bütün teklifleri geri çevirmiş.

Fatih Fen Lisesi'ni kazanan Doğan Yağız, bu okuldaki başarılı öğrencileri ve eğitim imkanlarını görünce hedeflerini de değiştirmiş. O artık fizikle ilgili elektrik-elektronik gibi bir alanda bilim adamı olmak istiyor. Bilim olimpiyatlarına katılmak için TÜBİTAK'ın seçme sınavlarına hazırlanıyor. Peki, Doğan Yağız sürekli çalışarak geçen hayatından memnun mu? Yaşıtları gibi sıradan bir okulda daha az çalışıp daha çok gezerek eğlenmek ister miydi? İşte Doğan Yağız'ın cevabı: "İyi bir okula giremesem belki daha rahat olabilirdim; ama insan, emeğinin karşılığını alınca artık başarıya kayıtsız olamıyor. Hayatımın ilerisini düşünüyorum. Birçok arkadaşım sigara içiyor ve günlerini gezerek geçiriyor. Onların bu hâli de beni üzüyor. Hayat tarzları da hoşuma gitmiyor. Bilim adamı olmak için çalışıyorum ben. Bu yüzden olimpiyat grubundayım. Başka insanlara da faydalı olmak istiyorum."

OKS'de dereceye girmeyi bir yıl önce kafasına koydu

Uludağ ailesi, "Aklına koyduğunu yapar" diyerek Ömer'in azmini anlatıyor.

Nebiye ve Muzaffer Uludağ çiftinin iki çocuğundan küçüğü olan Ömer, 2005 OKS'de 3. oldu. Ömer, programlı çalışıp hedefine kilitlenerek başarıya ulaşan bir öğrenci. Ders çalışmadan geçen her günü kayıp sayan, sınav için kendi kendini motive eden Ömer, bir yıl önceden OKS'de dereceye girmeyi kafasına koymuş. "Oğlum çok yoruluyorsun, kendini bu kadar sıkma." diyen annesi Nebiye Hanım'a "Benim bir hedefim var anne sen hiç üzülme, senin bana üzülmene ben daha çok üzülüyorum. Dereceye gireceğim." demiş. "O zaman kendisine söylemedik ama ne kadar saf bir çocuğumuz var, diye düşündük eşimle. Bize dereceler, yüksek puanlar çok ulaşılmaz geliyordu. Demek ki gerçekten niyeti varmış. İnsanın, inanınca ve çalışınca istediği başarıya bile ulaşabileceğini öğretti bize." diyor baba Muzaffer Uludağ.

Ömer'in sınava hazırlanmasında da babasından ziyade annesinin katkısı daha çok olmuş. Evde kendi odası olan, istediği zaman çalışabilen Ömer, sınavdan önce bir yıl dershaneye de gitmiş. Önüne koyduğu ideale ulaşmak için her gün kendini yeniden motive eden Ömer, sınav sürecini şöyle anlatıyor: "Her soruyu beni hedefime ulaştıracak bir adım olarak görüyordum. Kendimi soru çözmeye sorumlu hissederdim. Soru çözmeden yattığım gün hedefimden uzaklaşmış, boş bir gün geçirmiş sayardım. Türkiye'de binlerce çocuk bu sınava çalışıyor. Boş geçen zamanlarda onların benim önüme geçtiğini düşünürdüm. O yüzden çalışmadığım her anın benim için çok büyük kayıp olduğunu düşünür, çalışmak için kendimi motive ederdim. Bu şekilde etrafımdan baskı gelmesine gerek kalmadan kendim çalışıyordum. Bazı hafta sonları arkadaşlarla sinemaya giderdik ama her zaman sorumluluğumun farkındaydım. Deneme sınavlarında istediğime ulaşamayınca stres yapardım ama o zaman da annem-babam moral verirdi. 'Bu kadar kendini sıkma, kısmet meselesi bu biraz da. Çalıştıktan sonra gerisini Allah'a bırakmak, tevekkül etmek lazım' diyerek beni rahatlattılar."

Anne Nebiye Hanım ve baba Muzaffer Bey, oğullarına her konuda destek olmuşlar.

Çalışırken tevekkül etmeyi unutmamalı

Sınavda soruları bilememekten değil heyecanlanmaktan daha çok korkan Ömer, OKS'den önce özel okullar sınavına girdiği için heyecanını biraz yenmiş. İki saatlik bir sınavın heyecan yapmaya değmediğini, gerçekten başarının Allah'ın takdiri ile geleceğini düşünerek rahatlamış. Hatta, OKS'de başarılı olamasa bile çok üzülmemeye karar vermiş. Liseye gelince de bilim adamı olmayı kendine hedef seçen ve bilim olimpiyatlarına katılmak için çalışan Ömer, gezip tozmaktansa bir şeyler için çalışmanın kendisini daha çok mutlu ettiğini söylüyor.

Ömer'in küçüklüğünden beri sakin, sabırlı, azimli ve aklına koyduğunu yapan bir karakteri olduğunu ifade eden Muzaffer Bey, hiçbir konuda zorlukların ve engellerin onu yıldırmadığını ifade ediyor. Baba - oğul olarak Ömer ile her şeyi paylaştıklarını vurgulayan Muzaffer Bey onun başarma isteğini şöyle anlatıyor: "Ömer, istediği her şeyi bana sorabilir. Akşamları beraber geçiririz. Birlikte maç izleriz. Ömer Galatasaraylı ben Fenerliyim. Galatasaray UEFA Kupası'nı kazanınca, 'Başarmak ne kadar güzel bir duygu. Elimi böyle kaldırmak, kupaları yükseltmek istiyorum' demişti. Sporda gördüğü başarı, derslerine ve hayatına yansıdı. Onu motive etti. Oğlumdan çok şey öğrendim. Azimli olduktan sonra çıtayı da biraz yüksek tutarsa insanın başaramayacağı bir şey olmadığını gördüm. Çocuklara çalışmanın gayesini de iyi anlatmak lazım. Çocuklarımıza sadece kendimiz için değil başkaları için de bir şeyler yapmamız gerektiğini anlattık. Bizde olan şeyden başkaları da istifade etmeli. Topluma millete insanlığa faydalı insanlar olmalarını istiyoruz. Bunun için çalışmalarını öğütlüyoruz."

Lise dönemi çocuğun hayatını belirler

Çocukların gittiği lisenin hayata bakışını ve ufkunu çizdiğini belirten Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Öğretmeni Hakan Metan, OKS'nin önemini şöyle anlatıyor: Veliler, çocuklarının büyük düşünmesini istiyorlarsa çocuklarını iyi bir liseye yazdırmalı. OKS bunun için çok önemli bir adımdır. Daha iyi, daha başarılı insanlarla birlikte olunca büyük düşünmeye başlıyorlar. Üniversiteyi önemseyen liseye göndermek lazım. Çocuk çevresinden etkileniyor. Bir lisede 'okuyup da ne yapacağım' diyen çocuk sayısı fazlaysa sizin çocuğunuz da böyle düşünmeye başlayabilir. Kısa yoldan ticarete dalmayı isteyebilir. Bundan dolayı üniversite hedefi için lise çok önemli. OKS ihmal edilmemeli. Bu açıdan bakılırsa OKS, ÖSS'den daha önemlidir. OKS'de iyi bir liseye girerse zaten sistem onu iyi bir üniversiteye götürür.

Sadece iyi bir üniversite kazanmak için fen lisesine giren çocukların ufukları buraya gelince değişiyor. Mühendis doktor olayım yeter, derken burada bilim adamı olabileceklerini görünce hedefleri yükseliyor. Bilim adamı, toplum yararına çalışan kişidir. Bunun için de hayatlarında büyük fedakarlık yapmaları gerekiyor.

Fatih Koleji Psikolojik danışmanı ve Rehberlik öğretmeni Hakan Metan, öğrencilerin toplum için çalışan insan olmayı hedeflemeleri gerektiğini söylüyor.

Meral Küsmez: Çalışan her çocuğun başarabileceğini gördüm

Geçen yıllarda sınavlarda dereceye giren çocukları ve ailelerini çok merak ederdim. Kim bilir nasıl bir çalışma sistemleri ve ev ortamları var ki, bu kadar başarılı oluyorlar diye düşünürdüm. Hatta önceki sene dereceye giren çocukların fotoğraflarını görünce oğlumun da orada olmasını hayal etmiştim. Şimdi, çalışan her çocuğun başarılı olabileceğini anladım. O aileler de bizim gibi normal insanlarmış demek ki. Doğan Yağız'la her gün birlikte çalışıyorduk. Yanlış çıkan soruların cevabına bakmıyordu. Doğru çözene kadar uğraşıyordu. Yanlış çıkan soruları tek tek kitaptan kesip sonra üzerinde çalışıyordu. Onu öğretecek kişiyi bulup çözene kadar uğraşıyordu. Yanlış veya boş soru kitapta kalmıyordu. Yüzlerce soru kestim kitaplardan. Tek tek dosya tuttuk. 500 soruyu çözmediği sürece camdan dışarı bile bakmıyordu. Arkadaşları dışarıda top oynarken çağırıyorlardı. Elinde kitapla cama çıkıyordu.

Hakan Metan: Son günlerde bile çok ciddi gayretle başarılı olabilirsiniz

"Öğrenciler, son zamanlarda bir şey yapamayacaklarını ve artık bir şeyin değişmeyeceğini sanıyor. Oysa, OKS'de ve ÖSS'de son zamanlar çok şeyi değiştirir. O günkü psikolojisi bile sınavı etkiler. Son bir ayda çok ciddi gayretlerle ilerleme sağlanabilir, net sayısı artırılabilir. Aile baskısı çok fazla olursa çocuk heyecanlanıyor. Kaygı ve baskı arasında bir grafik vardır. Kaygısızlık başarıyı düşürür. 'Hallederiz, yaparız' diyen rahat çocuklar başarısız olur. Tam tersine aşırı kaygılı, aile baskısı çok olan, başaramazsa çok kötü şeyler olacağını düşünen çocuklar da başarısız olur. Çünkü kaygı yüzünden sınavda eli titrer, zihni çalışmaz. Orta dereceli bir kaygı olmalı. Çocuk kaygılı ise aile rahatlatmalı. Kaygısızsa da motive edici konuşmalar yapmalı, üniversiteden önce lisenin önemini anlatmalı. Çocuk zaten sorumluluğunu biliyor ve çalışıyorsa ailenin bir şey yapmasına gerek kalmıyor. Sınava girerken ümitsiz olmak doğru değil. Her çocuk kendine 'Netlerimi artırıp bir yere girebilirim veya bu seviyeden daha üstünü kazanabilirim' demeli. Sınavdan önce gerçek sınav antrenmanı yapmalı. Deneme sınavlarına gerçek sınava giriyor gibi gelmeli. Sabah sınava kalktığı sabah gibi kalkmalı. Sınav saatinde denemeyi yapmalı ve aynı sürede bitirmeli. En azından son 10 deneme testini böyle çözmeli. Aile de çocuğu böyle hazırlamalı. Kahvaltısını sınav günü gibi yapmalı ve başına gelebilecek aksilikleri görebilmeli.

Dosdoğru insan olmak...

Dubai'de bir alışveriş merkezinin mescidinde karşılaştım Srilanka'lı hanımla. Daha üç gün önce Müslüman olmuştu. İçim titredi, ürperdim. Hayatına yeni bir başlangıç yapmıştı.

■ ÖZDEN ÇİÇEK / DUBAİ

Birkaç ay önceydi... Öğlen vakti, bir alışveriş merkezinin mescidine girdim... Vakit epeyce ilerlediği için içeride pek kimse yoktu. Uzakdoğulu görünümlü 30-35 yaşlarında bir hanım abdest almış titizlikle örtüsünü bağlamaya çalışıyordu. Üzerinde yukarıdaki fast food yiyecek satan yerlerden birine ait armalı üniforma vardı. O sırada içeriye orta yaşlı Arap bir anne ile 14-15 yaşlarındaki kızı girdi. Genç kız aynanın önünde örtüsü ile uğraşan bayanı görünce heyecan ile annesine bir şeyler söyledi, sonra da yanına giderek; "Sen yukarıda çalışıyorsun hep görüyorum; ama şaşırdım şimdi, maşallah çok sevindim ne zaman Müslüman oldun?" diye sordu. Genç hanım kısık ve titreyen bir sesle cevap verdi: "3 gün önce." İşte bundan sonrası benim için anlatılması güç duyguların yaşandığı çok önemli dakikalardı... Üçümüz gayri ihtiyari hanımın etrafını çevirdik, heyecan ile anlattığı hikayesini dinlemeye başladık. O ise gözleri dolu dolu, sesi titreyerek, tedirgin, sıcak; ama sıcacık bakışlar ile anlatıyordu. "10 yıldan fazladır bu ülkedeyim." diyordu: "Buraya çalışıp para kazanmaya geldim. Sri Lanka'lıyım. Aynı memleketli 5-6 arkadaş aynı evde kalıyoruz. Ben yıllardan beridir dikkat ediyorum da İslam'ı kendime çok yakın buluyordum. Sessiz bir insan sayılırım. Kimsenin işine karışmam, kimse ile alay etmem, kimse hakkında konuşmam, hep iyi insan olmaya çalışırım, pek fazla paraya önem vermem. Arkadaşlarım da çoğu zaman benimle dalga geçerler. Bu Ramazan birden tuhaf bir şeyler hissettim. Kendi kendime dedim ki ben de Müslümanlar gibi oruç tutacağım. De-

nedim, çok müthiş hissettim kendimi. Ne kadar güçlü olduğumu anladım. İçimdeki duygular o kadar güçlü idi ki anlatamam. Ramazan'ın sonlarına doğru karar verdim ben Müslüman olmalıyım diye. İslam merkezine gittim. Oradan Allah, İslam, ibadet gibi konularda merak ettiğim her şeyi sordum. Sonra dedim ki işte benim aradığım bu! 3 gün önce de Müslüman oldum, belgemi de aldım. Ama evde artık benimle kimse konuşmuyor. Bu zaten deliydi, şimdi artık iyice çıldırdı diyorlar. Ben de sadece gülümsüyorum. Yalnız şimdi çok korkuyorum. Hiç hata yapmamam lazım. Her şey sıfırlandı, yeniden başlıyor hayatımda. Her attığım adıma dikkat ediyorum. Ağzımdan her çıkan söz için on defa düşünüyorum. Acaba yanlış bir şey söyler de kimseyi üzer miyim diye… Yaptığım işte azami dikkat sarf ediyorum, kimsenin hakkı üzerimde kalmasın diye. Her şeyi dosdoğru yapmam lazım, ben artık Müslüman'ım, olabildiğince iyi olmam lazım." Böyle anlatıp gidiyordu işte…

İçimin titrediğini hissettim. Hepimiz yan yana namaz kıldık. Onun yanı başımda elleri ayakları titreyerek, huşû içinde kıldığı namazı hiç unutmayacağım. Sonra da bana gözlerini dikerek "Doğru yapabiliyorum değil mi? Kabul olur değil mi?" diye soruşu… Aman Allah'ım! Acaba ben, ya benim yaptıklarım. O kadar özendim ki. Onun yerinde olup Rabb'ime en az onun kadar yakın olabilmeyi istedim. Ellerini tuttum 'Dua ederken eğer beni de hatırlarsan bana da dua et olur mu?', dedim. Oradan nasıl ayrıldığımı, eve nasıl geldiğimi hatırlamıyorum.

Aslında her an yeni bir başlangıç yeniden bir yaratılış değil mi?.. Rabb'im her an yeni baştan yaratmıyor mu her şeyi? O zaman hiçbir zaman geç değil, değil mi? Şu an, şimdi her şeye yeniden başlayabiliriz onun gibi. O kadar titiz, doğru ve dürüst bir insan olmaya… Her söylediğimize, her attığımız adıma dikkat edebiliriz. Geçmiş geçmiştir ders alırız; ama 'keşke öyle değil de böyle yapsaydım' diye bir şey yok, zamanı geri getiremeyeceğimize göre bu keşkeler daha da zaman kaybından başka bir şey değil. Gelecekte ise bizi neler bekliyor bilmiyoruz. İşte elimizdeki en büyük hazine; yaşadığımız an. Onu en iyi nasıl yaşarız?.. Asıl ona bakmalı değil mi?

Nerede olursak olalım, ortam nasıl olursa olsun biz hep olmamız gerektiği gibi dosdoğru olacağız. Bazen kendimizi yapayalnız hissediyoruz bu insan kalabalığının içinde. Oysa bir bilebilsek hiçbir an yalnız olmadığımızı…

Yıllar önce bir mektubunda söyle yazmıştı rahmetli kardeşim: "Yalnızlık yalnızlığı hak edenlerin defterinde, etrafında kalabalıkla yitip gidenlerin vicdanlarında… Bir tek kişi gülmese içten, hep maske altından baksa yüzler, umurumda bile değil. Ne tanınmak amacım, ne de istenmek. Verdiğim kadarını bile almak istemiyorum. Bana değneği verene, körlük edip vurmuyorum ya gerisin geriye. Gülden ne koku istiyorum, ne de şarkı bülbülden. Hırslar sadelikte erirken, kim tahmin ederdi ki en kompleks olanın en sadenin arkasında beklediğini. Sonsuzun, hiçliğin gözünden gülümsediğini."

FOTOĞRAF: KÜRŞAT BAYHAN

Dağları yalnız da aşabilirsiniz, DOSTLARINIZLA

Allah'ın rızası bir dağın zirvesine tırmanmak ise bazıları tek başına, bazıları da rehber ve yardımcı olacak yol arkadaşlarıyla birlikte tırmanmayı isteyebilir.

■ **PROF. DR. MUSTAFA NUTKU**

Öğle namazının farzı için kamet getirilirken, Ramazan Efendi elinde imam cüppesi ile etrafına bakındı; sonra giymem için bana uzattı. Caminin müezzini görevle başka bir yerdeymiş, imamı da hafta sonu iznini kullanmak ihtiyacıyla, uygun birini imamete geçirmesini Ramazan Efendi'ye tembih edip gitmiş. O da teklifini ısrarla bana yapıyordu, mecburen kabul ettim; daha ehil biri yoksa, imameti kabul etmek icap ettiği için.

Namaz bitip dua da yapıldıktan sonra, Fetih Suresinin

FOTOĞRAF: AP

son âyetlerini aşr-i şerif olarak okudum. Camiden çıktıktan sonra, arkamdan elli yaşında kadar gözüken uzunca boylu bir zat gelip bana yetişerek bazı sorularının olacağını söyledi. O da, ilk sorduğu soruya bakılırsa camide bulunanlardan olmalıydı; ama ben fark etmemiştim. Bana ilk sorusu: "Namazdan sonra okuduklarınız, tarikatçıların zikre başlarken okudukları dua mıydı?" oldu. Ben, okuduğumun Fetih Suresi'nin son âyetleri olduğunu, umumiyetle öğlen namazından sonra bu âyetlerin okunduğunu söyledim. Bu sorusuyla, sanki benim "tarikatçı" olup olmadığımı araştırıyor gibiydi.

Otomobillerin sırayla park ettikleri yolun kenarına gelmiştik. Yoldan geçen otomobillere yol vermek için birlikte bir an durup bekledik. O, ikinci sorusunu sordu: "Allah'ı biz nasıl bilebiliriz?"

Bu sorusu üzerine, yol kenarında park etmiş otomobilleri gösterdim;

"Bu otomobiller, kendilerini yapan mühendisi, ustayı, fabrikayı; veya bir tablo kendisini yapan ressamı bilir mi?" diyerek, onun bana sorduğu sorusuna karşılık ben de ona bir soru sordum. Bu sorum üzerine durgunlaştı ve düşünceye daldı.

Onun cevabını beklemeden ben devam ettim:

"Otomobil, kendisini yapan mühendisi; tablo, kendisini yapan ressamı bilemez. Bunun gibi, mahlûk (yaratılmış olan) insan da Hâlıkını (yaratıcısını) tam olarak bilemez, kavrayamaz. Ancak, Rabbimiz yarattıklarının en mükemmeli olan insana, isim ve sıfatlarının âlemdeki tecellileriyle kendisini bir dereceye kadar tanıttırabilecek akıl ve ene (benlik) vermiştir. Bunları veriliş maksadına uygun olarak kullanıp Allah'ı, kâinat kitabındaki tekvinî âyetleri (yaratılıştaki tevhid delillerini), gönderdiği Kur'an'daki kelâm sıfatının tecellîsi olan âyetleri ve gönderdiği son peygamber Hz. Muhammed'in (sas) öğreticiliğiyle tanımak: 'Marifetullah'tır ve bu, insanın dünyadaki en mühim vazifesidir."

Muhatabımın başlangıçtaki biraz tebessüm ifadeli olan yüzünde gittikçe artan bir ciddiyet hali görülüyordu. O ciddîleşmiş haliyle, bana üçüncü olarak sorduğu son sorusu da: "Tarikata girmek şart mıdır?" oldu. Bu sorusuna cevap olarak da önce, "Müslümanlıkta tarikata girmek diye bir şart yoktur." dedim ve hemen ilave ettim: "Ama tarikata girene de; 'Niye tarikata girdin?' diye sorulamaz. İsteyen Müslümanlığını tek başına yaşamağa çalışır, isteyen de bu neş'eyi daha doygun yaşamak için bir tarikata veya dinî cemaate dahil olur. Bu, onun bileceği iştir, buna kimse müdahale edemez."

Konuya biraz daha açıklık getirebilmek için, ona bir misal daha vermeyi uygun gördüm: "Müslüman için Allah'ın rızasını kazanmak esas gaye olmalıdır. Bunu bir dağın zirvesine tırmanmağa benzetirsek, bazıları tek başına o zirveye tırmanmak için yolculuk yaparken, bazıları da yolculuklarını daha güvenli yapabilmek için, o yolu bilen rehber ve yolculuk esnasında yardımlaşabileceği yol arkadaşlarıyla beraber zirveye tırmanmak isteyebilir. Tek başına o tırmanışı yapmak isteyene bir şey denilmiyor ve izin veriliyorsa, rehberle ve grup halinde yapmak isteyene de hiçbir şey denilmemesi lâzımdır."

Ya Nebi (sas), seni daha çok tanımaya ihtiyacımız var

Resulullah (sas) doğrudan doğruya Yüce Yaratıcı'dan (cc) haber getiren insandır. Bu nedenle insanların içinde ne kadar ulvi ve kıymetli insan varsa onun yanında sönük kalır.

■ ALİ DEMİREL

Günümüzde hayatların en üstünü ve en nurlusu Efendimiz'in hayat-ı seniyyelerinin, bugünün insanının tam yararlanabileceği şekilde felsefesi yapılarak takdim edildiği eser sayısı maalesef bir elin parmaklarını geçmiyor. Halbuki bu tarz eserlere çok ciddi ihtiyacımız var. Efendimiz'in yüce hayatı, her devre uyabilecek şekilde, kendi genişliği içinde ele alınıp felsefesi yapılmış olsaydı ve Müslümanlar ona göre hayatlarına bir çeki düzen verselerdi bugün bu durumda olmazdık.

Bir mümin, Efendimiz'in hayatını çok iyi bilmelidir. Onunla ilgili kitaplar okunurken her mesele üzerinde derin derin düşünerek Efendimiz'i anlamaya gayret etmelidir.

Efendimiz (sallallâhu aleyhi ve sellem)'i bize en güzel anlatıp intikal ettiren kitap, şüphesiz ki Kur'ân-ı Kerim'dir. İnsanlığın anlaşılması için Efendimiz'in anlaşılmasına ve Efendimiz'i anlamak için de

Kur'ân'a müracaat etmeye ihtiyaç vardır. Peygamberimizin, ahlakını öğrenmenin birinci kaynağı Kur'ân'ın kendisidir. Çünkü, O'nun ahlakı hakkında bilgi almak isteyenlere Hz. Aişe, "Siz Kur'ân okumuyor musunuz? O'nun ahlakı Kur'ân idi." demiştir. Kur'ân'ı bilmeyen, Efendimiz'i de, kâinatı da, Allah'ı da bilemez.

Nebiler Serveri'nin (sas) büyüklüğünün gözümüzün önünde belirmesi için Allah'ın Kur'ân'da Efendimiz hakkında ne dediğine bakmak gerekir. Cenab-ı Hak, Rasulü'ne hitap ederken yer yer, "Ey nebi!" der. Arap dilinde bu kelimenin manası çok mühimdir. "Haber getiren" demektir. Seyyid Kutub Hazretleri, Hasan el-Benna'yı anlattığı bir yerde şöyle der: "Sana Benna değil sana "Nebba" demek lazımdı. Çünkü sen bize doğrudan haber getirdin. Sen haber getirensin. Bizim haber alamayacağımız Hak'tan haber getirdin. Müslümanlığa nasıl hizmet edilir? Ondan haber getirdin. Sen Hak'la bizim aramızda bir mesaj oldun." Bunu derken Kutup çok samimi, çok coşkun ve heyecanlıdır.

SEN GÜNEŞSİN, DİĞERLERİ YILDIZ

O, nebidir, Hak'tan bize haber getirendir. Allah O'na iltifat ederken, "Ya eyyühe'n-nebi - Ey benim mesaj ve haberlerimi ulaştıran!" der. Burada başındaki harf-i tarifle nebi kelimesi bize şunları anlatır: Ey haliyle doğrudan doğruya ümmetine mesaj olan şanı yüce insan! Sen öyle bilinmeyen birisi de değilsin. Diğer mana âleminin yıldızları arasında Sen güneş gibi zahir bir habercisin. Nitekim İmam Busayri Senin bu özelliğini, "İnsanlığın İftihar Tablosu, bir fazilet güneşi, onlar da yıldızlar gibidirler ki, insanlara ışıklarını ancak her yanın karanlığa gömüldüğü durumlarda izhar ederler." ifadeleriyle anlatıyor. Evet Senin diğer büyüklere nisbetin güneşin yıldızlara nisbeti gibidir. Sen zuhur edince, onların her birisi bir yerde bir yıldız gibi kalmışlardır. İşte bir de Kur'ân'da Efendimiz'i böyle tanımak lazımdır ki, içimiz Peygamberimiz ile dolsun ve nasıl bir rehberin arkasında bulunduğumuzu anlamış olalım.

Rabb'imize binlerce hamd ve sena olsun ki, bizi Efendimiz'in arkasına bağladı. Vefalı olduğumuz nispette, vefa mukabelesine göre, bizi şefaat dairesi içine aldı. Rabb'im bizi vefayı bozanlardan etmesin. Vefat edeceğimiz ana kadar onu muhafaza edip koruyan salihler zümresine ilhak eylesin.

Zaman Gazetesi 34194 Yenibosna/İstanbul

dr.can@zaman.com.tr

Güzel gören hayatından lezzet alır

Bak-İye
Ciddi sağlık problemleri yaşamış/atlatmış bir kızım. Sonucunda kör olma riskim vardı. Kendimi 'Kör olursam ne yaparım?' düşüncelerine bırakmıştım. Çevrem; 'İnsanlardan gizle' diyordu. Neticede bunu ben yaşayacaktım. Ama insanlar işin görüntü boyutuyla ilgileniyorlardı. Allah'a şükür kör olmadım. Birkaç haftadır çalışıyorum. Çevrem şimdi de '2 gözün ameliyatlı, nasıl çalışabiliyorsun?' diyorlar. Neden hep önyargılı bakılıyor?

Dr. Can
50 kadar pireyi geniş bir cam kavanoza koymuşlar. Kavanozun altına ateş verip ısıtırken 30 cm yüksekliğindeki açık ağzına da cam kapak koymuşlar. Ayakları yanan pireler 70-80 cm zıplayarak kaçmak istemişler; ama kafaları üst cam kapağa vurup düşmüşler. Tekrar yanıp tekrar sıçramışlar, heyhat başlarını vuruyor ve patır patır düşüyorlarmış. Belki 30-40 başarısız denemeden sonra artık hep 30 cm sıçramasını öğrenmişler.
Deneyin ikinci bölümünde ateşi söndürüp, kavanozu soğutup üstteki kapağı da kaldırmışlar ve tekrar ısıtmaya başlamışlar. Pirelerin 50'si de istisnasız tam 30 cm zıplıyor; fakat 1 mm daha zıplamıyorlarmış!
Sonuç:
1) Önceleri zıplayıp kurtulacaklarına inanan hayvancıklar fiziksel engellere başlarını vura vura 'Olmayacak bu iş, başaramayacağım' çaresizliğini öğrenmişler, ikinci deneyde ise fiziksel engel ortadan kalktığı halde zihinlerindeki engel yüzünden kaçıp kurtulamamışlar.
2) Önceleri inançları var, imkanları yokken, sonrasında, imkanlarına rağmen inançlarını kaybetmişler.
Sevgili Bakiye,
a) Einstein, "İnsanların önyargılarını parçalamak, benim atomun çekirdeğini parçalamamdan daha zor." demişti.
b) İnsanlar fiziksel görünümüne, fiziksel şartlara o kadar takılıyorlar ki, arkasındaki metafiziği ve maneviyatı göremiyorlar. Bir yerde buzdağının esas muhteşem ALTI'nı görmemek gibi.
c) Yakınların senin kör olmaman için bir gayret sarf etmedikleri gibi, görmeyince neler çekeceğini düşünmeden, yalnızca kendilerini düşünerek 'kör kızları var' demesinler için, 'âmâ olduğunu gizle' diyerek seni sevmedikleri ve düşünmedikleri, tersine kendilerini sevip düşündükleri konusunda ders almışsındır umarım.
d) Belki de esas ders; bu dünya bir deneme, imtihan dünyasıdır. Deneycimiz bazı engeller koysa da bizi sınıyor. İnancımızı kaybetmeden onun açacağı kapıları zorlamalı, özgüven, özdeğer hissi, çalışma, gayret, azim ve SABIR'la en rahmetin kapısını çalmalıyız. Mutlaka açılacaktır...
e) 'Güzel gören güzel düşünür; güzel düşünen hayatından lezzet alır.' derken; badem gözler ya da miyop, hipermetrop, astigmatı olmayan değil, 'hüsn-ü nazar'la bakıp, eşya ve olayları doğru ve güzel analiz edebilen gözleri kastetmişti göz ve gönül doktorumuz. Bâkî selamlar Bakiye.

DR. CAN

3 YIL ÖNCE 5 YIL SONRA

Bıdış-Kayseri

17 yaşında okuyan bir kızım. 3 yıldır birini platonik seviyordum. Bir hafta önce onun da beni sevdiğini öğrendim. Evlenme teklifinde bulundu, ben de kabul ettim. Ancak 5 yıl sonrası için evlenmeye karar verdik. O süreç içinde beraberliğimizin bir sakıncası olur mu? İkimiz de inançlı insanlar olarak yaptığımızın doğru olduğunu bilmek istiyoruz.

Dr. Can

Bundan 3 yıl önce "birini platonik seviyorum" diye yazsaydın, ben de sana "3 yıl sonra'nın bir hafta öncesinde onun da sevdiğini öğreneceksin ve 5 yıl sonrası için evlenmeye karar vereceksiniz" deseydim, bana içinden; 'Galiba bu adam Dr. falan değil, falcı, burççu, tarotçu, medyum ve yalancı' der, yine de 'iyi haber' verdiğim için 10 milyon eski TL atardın önüme!

Ne mutlu bizlere ki, yaşamın getireceği güzelliklerden ve acılardan habersiziz. Daha doğrusu Yaradan tarafından korunmuşuz. Yoksa çıldırırdık.

Bağışla beni kızım; ama 5 yıl sonra, eğer bu dünyada hâlâ kalplerimiz atıyor olursa bir mektup daha yaz lütfen. Bakalım sevgilerin, aşkların ve sözlerin güzelliği o güne dek kendini muhafaza edebilmiş mi? Dünya yerinde durmuyor sevgili BIDIŞ. Her gün bir şeyler değişiyor ve maalesef insanlar da değişiyor. Her gün bir şeyler kopuyor dünyadan. Bazen çok güzel şeyler, bazen de çok kötü şeyler. Ne yazık ki; geçen yılları değiştiremiyor ve gelecek yılları bilemiyoruz.

"40 yıl oldu hâlâ evlenemedim"

1) İlkokula yeni başladığım yıllardı. Sınıfımızdaki bir kıza evlenme teklif ettim. O da kabul etti. Ertesi günden itibaren onun hamile kalacağını ve istifra edeceğini sanıp annemin bana yaptığı çörekleri gizlice ona okula götürüyor, o günlerde yeni imal edilmeye başlanmış ve her evde bulunmayan (Ege şivesiyle) "laylon" torba bulunduruyordum yanımda. Çünkü ablam hamileydi, çok yiyor ve sürekli istifra ediyordu. 40 yıl oldu Bıdış. Bilseydim evlenemeyeceğimi o güzelim çörekleri kendim yerdim!

Aileler duymamalı mı?

2) Sevdiğiniz insanla iyi bir gelecek hayal ediyorsanız bundan ailelerin ve çevrenin haberi olmamalı mı? 'O teklif etti, ben de kabul ettim!'le olabilseydi keşke. Belki rızaları olmayacak, belki bir bildikleri var. Ayrıca 'gözümüzü karartır evleniriz' derseniz maddî ve manevî zorluk çeker, yalnız kalırsınız.

3) Aileler rıza gösterir ve süreç başlarsa ve madem 'inançlıyız' diyorsan işte o zaman şemsiye açma zamanıdır. Zira kırmızı çizgilere riayetle hayırlı bir işe koyulunca insan, muzır mâniler yağar sağanak sağanak. Bunlara karşı da direneceksiniz...

4) Umarım geleceğiniz gökyüzündeki yıldızlar kadar parlak ve çocuklarınız GEZEGENLER kadar çok olur. Mutluluklar.

Eşine karşı sevgini yeşert

Sevgili oğlum A.A.
Yazmış olduğun mektubu aldım teşekkür ederim umarım işlerinde bereket ve evindeki huzuru bulmuşsundur. Şüphe etmek senin kalbinde derin izler bırakmış ve hayatını paylaştığın insana karşı sarsılmış. Evet güzel oğlum evliliklerde sevgi, saygı ve güven çok önemlidir. Sevgi besler, saygı yaşatır, güven gecelerimize huzur verir. Eğer bu güzel değerlerimizi kaybettiysek kazanmaya çalışırız eğer kazanamazsak saygıyla kaybederiz.

Güzel oğlum ilk başta kendine, çocuklarına ve 13 senedir nefesini paylaştığın insana hayatın güzelliklerini yaşamak için bir fırsat daha ver.

Eşine duygularını ve yaptığı hataları, hataların seni manen nasıl yıprattığını anlat. Duygularına yön ver, sevgine değer ve asla kendine olan saygını kaybetme güzel oğlum. Unutma ki Allah muhakkak gören ve bilendir. Allah'tan hakkında ne hayırlıysa onu dile. Duaların karşılığını sabırla bekle ve eşin içinde dua et. Umutların ışığı evine huzur getirsin. Çocuklarınla hayatın güzelliklerini yakala, bir kelebek gibi rengarenk sevgi dağıt varlığınla güzel oğlum. Sen gerçekten fedakar bir insansın. Affetmişsin kabul etmişsin. Allah da senin bu üstün ahlâkın için mükafatlandırsın... Amin.

Eşine karşı kalbinde sevgiden arta kalan damlalar varsa güvencin yeşermesine yeterliyse karşılıklı konuşup kendi aranızda kararlar almaya çalışın. Eğer ki olmuyorsa bir aile terapisine gitmenizde yarar olabilir.

Sevgili oğlum senin için duacıyım inşallah, Allah kalbine göre verir. Annenin de hayır duasını iste, güzel çocuklarının da gözlerinden öpüyorum, eşinin de kalbini Allah güzel ahlâka yöneltsin... Amin.

Sevgiyle kal, mutluluğu hakkıyla bulman dileğiyle hakkını helal et.

Sevgilerimle Dr. Can Öner

Cevapsız telefonlar

A.Çelik, 0535	Cevap yok
Zeynep, 0505	Açtı, konuşmadı
İsimsiz, 0555 528	Ulaşılamadı
Criminal Şym., 0535	Tel. kapalı
Cevdet, 0533	Ulaşılamadı
Muş/Öğretmen 0505	3 kez arandı açılmadı
Rüveyda, 0544	Çaldı, meşgule düştü
Abd. Atm., 0505	Çok çaldı, açılmadı
Özlem, 0555	"Amca" dedi, kapattı
Ebrar, 0505	Çaldı, cevap yok. (7.12.05 16.00 suları)
Satı, 0537	Tel. hep kapalı
Gözyaşı damlası, 0532	4'te görüşüldü
İsimsiz, 0544 450	Kapalı ve cevapsız
Bur. Ateş., 0505	Arandı, ulaşılamadı
Baran C., 0544	Açtı, ses verdi, meşgule düştü
Nesibe, 0232	Ses yok
Nesibe, 0505	Açıldı, meşgule geçti
Ozan 0533	Açıldı, meşgule geçti
Demet, 0544	2 kez de şarjı bitti
F.Çerkez, 0505	Kullanılmıyor
Adres	**Adres**
Özlem S.l	Adres yetersiz iade edildi. O.Gazi
S.Akçay	Adres yetersiz iade edildi. Konya
Nur B.S	Adresi boşaltılmış iade edildi. Konya

TOPBAŞ ÇARŞI

Züccaciye & Ev Tekstili

Park Caddesi No:107 Manisa
0236 231 81 43 - 232 19 10

TELEFONLA GÜVENLİ SATIŞ

Digimax A40

285 YTL

DİJİTAL FOTOĞRAF MAKİNESİ

256MB SD KART HEDİYELİ

4.0 Mega Pixel,
CCD sensör,
Optik 3x,
Dijital 4x zoom,
VGA 30fps MJPEG
video clip(sesli),
2,0" TFT LCD panel
11 MB Dahili Hafıza,
SD/MMC Kart
5cm Makro
2272 x 1704 Çözünürlük
Şarzlı Pil ve Şarz Aleti
USB 2.0
120gr

VP-D353

495 YTL

DİJİTAL KAMERA

ÇANTA ve KASET HEDİYELİ

Mini-DV, Optik 20x
Dijital 900x Zoom Lens
800K Piksel CCD
2.5", 112K Piksel LCD Ekran
Siyah/ Beyaz Vizör
Dijital PCM Stereo Ses
Dijital Görüntü Sabitleyici, LED Işık
Güçlü Gece Görüş
Yüksek Kalitede MPEG4 Film Klibi
(720x576/25 kare/sn)
Hafıza Kartlı
Kasete Kaydetme Özelliği
Belleğe Kaydedilecek JPEG Ölçüsü
SVGA (800x600)
IEEE1394 Çıkış
USB 2.0

PHILIPS GC 4250 Ütü

Ütünün çalışmasını durduran elektronik güvenlik
Careeza taban
Mükemmel buhar dağılımı
Sürekli, yoğun buhar verme
Otomatik kireç önleme sistemi
Uyarı ışığı
Sesli uyarı
Koruyucu taban

179 YTL

2 YIL Garanti

FELIX Tappa
Diyet Izgara ve Tost Makinesi

35 YTL

FELIX Çayver

85 YTL

3 YIL Garanti

Tele Sipariş Hattı
0 236 231 81 43
0 236 232 19 10

Lütfen
Ücretsiz Kataloğumuzdan İsteyin.

SÜRAT KARGO LOJİSTİK

ile Türkiye' nin her yerine ücretsiz teslim

TOPBAŞ ÇARŞI

Felix bir Arzum ürünüdür.

%18 KDV dahildir.
Kampanyamız stoklarla sınırlıdır.

1980' den günümüze GÜVENLE

hangisi doğru?

1. Aşağıdakilerden hangisi 3-6 yaş çocuğunun özelliklerinden değildir?

a) Çocuğun dünyayı ve bu dünya içinde kendini keşfettiği dönemdir

b) Bu dönemde çocuk tüm dünyanın merkezinde olduğunu ve dolayısıyla isteklerinin mutlaka gerçekleşmesi gerektiğini düşünür.

c) Soyut olanı düşünemez ve bu nedenle kendisine anlatılanların somutlaştırılması gerekir.

d) Bu yaştaki çocuklar bağımlılık yapan maddeler kullanabilir.

2. Beyazıt Camii'nin açılışında, sünnet namazlarını dahi kazaya bırakmadığı için imamlığa geçen şahıs kimdir?

a) Fatih Sultan Mehmed

b) Osman Gazi

c) 2. Beyazıd Han

d) Alparslan

3. Her sabah bütün insanların hesabına yatırılan şey ve miktarı nedir?

a) 124 bin kelime
b) 86 bin 400 saniye
c) 20 YTL
d) hiçbirşey

4. Dünya aşağıdakilerden hangisi için terkedilmez?

a) Dünyanın lezzet ve zevkleri zehirli bala benzer. Lezzeti nisbetinde elemi ve sancısı vardır.
b) Dünyanın ömrü kısadır. Ayrılma veya yok olma düşüncesinin verdiği elem, beraberlikten hasıl olan lezzeti acılaştırıyor.
3- İnsanı bekleyen ve insanın da süratle kendisine doğru yol aldığı kabir, dünyanın ziynetli eşyasını hediye olarak kabul etmez.
4- Dünya kısırdöngülerin yaşandığı bir yerdir; bunun için bir an önce teknolojiyi geliştirip uzayda hayatı araştırmalıyız.

doğru yanlış

1. Kur'an'daki kelâm sıfatının tecellîsi olan âyetleri ve gönderdiği son peygamber Hz. Muhammed'in (sas) öğreticiliğiyle tanımak: 'Marifetullah'tır ve bu, insanın dünyadaki en mühim vazifesidir.

D Y

Peygamberimizin, ahlakını öğrenmenin birinci kaynağı Kur'ân'ın kendisidir.

D Y

CEVAPLAR

HANGİSİ DOĞRU
1.d , 2.c, 3. b, 4d

DOĞRU—YANLIŞ
1. Doğru 2. Doğru